

РЕШЕНИЕ

№ 869

гр. София, 08.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав, в
публично заседание на 02.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **10952** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Производството е образувано по жалба на В. В. С. срещу мълчалив отказ на областния управител на област С. да предостави административна услуга по заявление вх. № ОА23-7207/02.10.2025 г. В жалбата се поддържа, че органът не се е произнесъл, въпреки надлежното му сезиране за предоставяне на исканата административна услуга по издаване на удостоверение, че имотът не е държавна собственост.

Ответната страна - областния управител на област С. изразява становище за липсата на постановен мълчалив отказ. Излагат се съображения за неплатена в пълен размер държавна такса за исканата административна услуга и неконкретизиране на обектите, за които се иска издаване на удостоверение. Жалбоподателката била уведомена по телефона за посочените нередовности на заявлението. По тези съображения се сочи, че според чл. 30, ал. 3 АПК срокът за произнасяне не тече, докато не се отстранят нередовностите на заявлението, а това не е сторено от жалбоподателката.

След като прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Производството пред областния управител на област С. е образувано по подадено заявление вх. № ОА23-7207/02.10.2025 г. на В. В. С., с което е поискана заверка на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК, като се удостовери дали са държавни следните поземлени имоти с идентификатори 68134.4337.966; 6813.4337.966.1 и 6813.4337.966.2 по КККР.

Към заявлението е приложена молба – декларация, подписана от жалбоподателката,

удостоверение от район „О. купел“ – СО и скици на поземлените имоти, комбинирана скица и удостоверения от ГИС С.. Приложен е още документ за платена такса от 20 лева.

По преписката е приложен протокол от 03.10.2025 г. за устно уведомяване на жалбоподателя са дадени разяснения, че е услугата се отнася за три обекта, а е платена такса за два обекта. Указано е да се доплати още една такса или писмено да се уточни кои два обекта да бъдат включени в удостоверението.

Подадена е молба от 03.10.2025 г. процесуалния представител на жалбоподателката, с която се уведомява органът, че таксата е заплатена за услуга, отнасяща се за ПИ с идентификатори 68134.4337.966 и 6813.4337.966.1 по КККР. Уточнява се, че сграда с идентификатор 6813.4337.966.1 е основно застрояване (жилищна сграда – еднофамилна), а сграда с идентификатор 6813.4337.966.1 (12 кв.м.) е допълващо застрояване и за нея не се дължи допълнителна такса.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е насочена срещу подлежащ на оспорване административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 3 АПК. Издаването на удостоверения от страна на областната администрация, изразяващи се във вписването на подлежащи на удостоверяване обстоятелства в молбата - декларация, която се представя пред нотариуса при извършване на обстоятелствена проверка, представлява административна услуга по смисъла на § 1, т. 2 „буква „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за администрацията. Съгласно чл. 21, ал. 3 АПК волеизявлението за издаване на документ от значение за признаване, упражняване или погасяване на права или задължения, както и отказът (изричен или мълчалив) да се издаде такъв документ, представлява индивидуален административен акт, подлежащ на обжалване пред съд, ако засяга права или законни интереси. В тази връзка отказът (изричен или мълчалив) да се предостави исканата административна услуга носи белезите на индивидуален административен акт, с който се засяга неблагоприятно правната сфера на заявителя, поради което подлежи на съдебен контрол.

Не се споделят възраженията, основани на разбирането, че административното производство пред органа не е приключило и липсва постановен мълчалив отказ.

Съгласно чл. 57, ал. 2 АПК административният акт по чл. 21, ал. 3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. С подаването на заявлението този срок е прекъснат с дадените от органа указания по реда на чл. 30, ал. 2 АПК, като в същите не е посочен срок за изпълнението им. В тази връзка на основание чл. 30, ал. 3 АПК срокът за произнасяне на органа започва да тече от датата на отстраняване на нередовностите, когато е подадена молба 03.10.2025 г. на процесуалния представител на жалбоподателката. Органът не е прекратил производството на основание чл. 56, ал. 2 АПК, тъй като липсва такъв акт, при което е ирелевантно позоваването на органа, че не са изпълнени дадените указания. Противното би означавало непрекъсната висиящност на производството, което противоречи на принципа на чл. 11 АПК. Това означава, че органът е следвало да се произнесе до 10.10.2025 г., а липсата на такова означава, че е формиран мълчалив отказ по заявлението за предоставяне на административна услуга.

Съгласно чл. 149, ал. 2 АПК мълчаливият отказ или мълчаливото съгласие може да се оспори в едномесечен срок от изтичането на срока, в който административният орган е бил длъжен да се произнесе. Това означава, че едномесечният срок за оспорване е започнал да тече на 10.10.2025 г. и същият е спазен, доколкото жалбата е подадена на 13.10.2025 г.

Горното налага извод, че жалбата е процесуално допустима, подадена от лице с правен интерес като заявител пред административния орган.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

Съгласно чл. 587, ал. 2 ГПК, ако собственикът не разполага с доказателства за собственост или

ако те не са достатъчни, нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване на собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или от определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот. Свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да бъдат съседи на имота.

В това производство е необходимо областният управител да удостовери дали имотът представлява или не държавна собственост, което е във връзка със забраната на чл. 86 от Закона за собствеността. Компетентността на административния орган се свежда единствено до проверка на обстоятелството дали въпросният имот е държавна собственост. По тези съображения органът действа при условията на обвързана компетентност и дължи произнасяне по заявеното искане, след като извърши служебна проверка за относимите обстоятелства.

Административният орган не е компетентен да се произнася по въпроса за кои лица са налице предпоставките за придобиване на правото на собственост – нито в това производство, нито по принцип, защото по това обстоятелство може да се произнесе единствено нотариус в производството по чл. 587 и сл. ГПК, т. е. нотариусът проверява дали молителят е придобил правото на собственост върху имот въз основа на придобивна давност, който извод се прави въз основа на наличните писмени доказателства и разпит на трима свидетели, посочени от кмета. Произнасянето по тези въпроси включва в себе си и произнасяне дали имотът, респ. част от него е държавна собственост, ако е посочено това от областния управител.

В настоящия случай производството пред областния управител е образувано по искане за предоставяне на административна услуга, която се изразява в заверяване на молба – декларация по обстоятелствена проверка по чл. 587 ГПК. Органът е надлежно сезиран и е налице надлежно описание на имота, подкрепено от скицата – проект, позволяваща неговата индивидуализация. В случай, че имотът е държавна собственост, органът няма право да отказва предоставянето на исканата административна услуга, а следва да отрази тези обстоятелства в молбата – декларация, като посочи, че е държавна собственост. Посочената от органа информация не обвързва нотариуса при преценката дали е налице придобивна давност, тъй като само той е компетентен да издаде констативния нотариален акт, респ. да провери дали е налице заявеният придобивен способ.

Горното налага извод за незаконосъобразност на оспорения отказ, поради което на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ АПК следва да се отмени. Преписката следва да се върне на органа, който в 7 – дневен срок да предостави исканата административна услуга, като удостовери дали процесният имот представляват или не държавна собственост.

По разностките

С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на оспорващата страна следва да се присъдят разноски. Същите са в размер на 10 лева за държавна такса и 1000 лева за адвокатски хонорар, видно от договора за правна помощ.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на областния управител на област С. да предостави административна услуга по заявление вх. № ОА23-7207/02.10.2025 г. на В. В. С..

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за произнасяне по заявлението в 14 – дневен срок съобразно мотивите на съдебния акт.

ОСЪЖДА Областна администрация С. да заплати на В. В. С. сумата в размер на 1010 лева, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 14 – дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: